

ΓΝΩΣΤΑ ΚΑΙ ΑΓΝΩΣΤΑ

Γράφει ο Αντώνης Αμπανίδης → ampandonis@gmail.com



7'ΕΛΛΗΝΕΣ ΚΑΛΛΙΤΈΧΝΕΣ ΠΟΥ ΠΈΘΑΝΑΝ ΠΆΜΦΤΩΧΟΙ

Τα έδωσαν όλα και έμειναν στον άσσο

Xριστούγεννα μέρες χαράς και ξενοιασιάς. Οι ευχές για ένα καλύτερο αύριο για εμάς και τους δίκους μας αυτές τις μέρες γίνονται συχνότερες. Πάντα ο νούς μας πηγαίνει σε αυτούς που υποφέρουν και δεν έχουν τα απαραίτητα για να περάσουν αυτές τις άγιες μέρες. Υπάρχουν όμως και μερικές χαρακτηριστικές περιπτώσεις πολύ γνωστών ελλήνων που δυστυχώς η ζωή δεν τους τα έφερε και τόσο δεξιά. Ας πάμε να δούμε μερικές χαρακτηριστικές περιπτώσεις.

Κωνσταντίνος Βολανάκης [ζωγράφος]

Υπήρξε ένας από τους σημαντικότερους Έλληνες θαλασσογράφους του 19ο αιώνα. Η θάλασσα, που οποία ήταν άμεσα συνδεδεμένη τόσο με τη ζωή του, όσο και με τις αναμνήσεις και τα βιώματα του, αποτέλεσε από νωρίς πηγή έμπνευσης και καλλιτεχνικής δημιουργίας. Στα έργα του ο Βολανάκης δεν ενδιαφέρθηκε τόσο για την «απόδοση» του ουρανού και της θάλασσας, όσο για τα πλοία και τα εξαρτήματά αυτών και τα οποία μάλιστα απέδιδε πάντα με μεγάλη ακρίβεια. Δεν είναι τυχαίο άλλωστε που από πολύ μικρή πλικιά, ζωγράφιζε καραβάκια στον τοίχο. Ο Βολανάκης πέρασε τα τελευταία χρόνια της ζωής του σε μεγάλη ένδεια τόσο λόγω της επιπλεούς οικογενειάς του όσο και των χαμηλών τιμών πώλησης των έργων του. Στις 29 Ιουνίου 1907 ο Βολανάκης φεύγει από τη ζωή και στην τελευταία του κατοικία, όπως δήλωσε ο Παύλος Νιρβάνας, τον συνόδεψαν μόλις πέντε άνθρωποι!

Το έργο του «Η Αποβίβαση του Καραϊσκάκη στο Φάληρο» πουλήθηκε σε δημοπρασία το 2008, για σχεδόν δύο εκατομμύρια ευρώ! Το έργο του «Το Λιμάνι του Βόλου τη Νύχτα» πουλήθηκε σε δημοπρασία του οίκου Σόθμπις για περίπου 950.000 ευρώ.

Σαπφώ Νοταρά [ηθοποιός]

Η κωμικός Σαπφώ Νοταρά έγραψε ξεχωριστή ιστορία στον ελληνικό κινηματογράφο παρόλο που τις περισσότερες φορές οι ρόλοι της δεν ήταν πρωταγωνιστικοί. Η επιβλητική της παρουσία όμως, το χιούμορ της και η βραχνή φωνή της ξεχώρισαν από μακριά. Αξίζει να αναφερθεί ότι ήταν από τις λίγες γυναίκες της εποχής της με πανεπιστημιακή μόρφωση, αφού είχε οπουδάσει στην Βιομηχανική Σχολή. Τα τελευταία χρόνια της ζωής της είχε κλειστεί στο σπίτι της και περνούσε αρκετό χρόνο διαβάζοντας βιβλία. Στις 11 Ιουνίου του 1985 έφυγε από τη ζωή μέσα στο σπίτι που έμενε τα τελευταία χρόνια, στην πλατεία Κουμουνδούρου. Ζούσε ολομόναχη και χωρίς οικονομικούς πόρους σε ένα μικρό διαμέρισμα το ενοίκιο του οποίου πλήρωνε κάποιος νέος επιχειρηματίας θαυμαστής της. Τη βράκαν μετά από δύο μέρες στη συνηθισμένη της θέση και με ένα τσιγάρο που είχε σβίσει στο χέρι της.

Αλέξης Γκόλφης [ηθοποιός]

Ο Αλέξης Γκόλφης έγινε γνωστός στο ευρύ τηλεοπτικό κοινό από το ρόλο του Μανωλιού στη σειρά της ERT «Ο Χριστός ξανασταρώνεται». Στα μέσα της δεκαετίας του 1970 είχε παραδεχθεί μάλιστα ότι ο κόσμος των αναγνώριζε συχνά στο δρόμο των σταματούσε, βλέποντας στο πρόσωπό του εκείνο του Χριστού. Αργότερα συμμετείχε και σε άλλες παραγωγές της ελληνικής τηλεόρασης όπως «Λόγω Τιμής» και «Η Απόδραση», όμως σύντομα οι ρόλοι στέρεψαν. Τα τελευταία χρόνια της ζωής του ήταν άστεγος και ζούσε ως ρακοσυλλέκτης στην πλατεία Κολιάτου. Όταν πέθανε το καλοκαίρι του 2007, ο ηθοποιός παρέμεινε στα αζήτητα πτώματα του νεκροτομείου Αθηνών για τουλάχιστον επτά ημέρες, αφού ξεψύχησε μόνος και ξεχασμένος σε ένα ντυβάνι του νοσοκομείου Ερυθρός Σταυρός. Η ERT, τιμώντας την προσφορά του καλλιτέχνη αποφάσισε να γίνει η κηδεία του με δαπάνη της.

Ευτυχία Παπαγιαννοπούλου [στιχουργός]

Η Ευτυχία Παπαγιαννοπούλου ήταν η μεγαλύτερη Ελληνίδα στιχουργός της γενιάς της. Χάρη στο ταλέντο της κατάφερε να τροφοδοτήσει το ελληνικό λαϊκό τραγούδι με τεράστιο αριθμό εξαιρετών δημιουργιών τις οποίες ακούμε μέχρι και σήμερα. Το «Είμαστε αλάνια», το «Περασμένες μου αγάπες», «Δυο πόρτες έχει η ζωή», «Όνειρο απαπλό», το εξαίρετο «Λίγο-λίγο θα με συνθίσεις» και «Η Μαλάμω», που πρώτη ερμήνευσε η Άλκηστις Πρωτοψάλτη είναι μόνο λίγα από τα έχει γράψει. Δυστυχώς μόνο ένα μικρό μέρος των τραγουδιών που έγραψε είναι καταχωριμένο στο όνομά της αφού δεν ενδιαφέρθηκε ποτέ για την αναγνώριση του έργου της και για την εισηγητική δικαιωμάτων. Ταυτόχρονα το πάθος της για τα χαρτιά και το τζόγο ήταν ισχυρότερα από το ταλέντο της με αποτέλεσμα να Παναγιωπούλου να πουλάει τα τραγούδια της προς 20 δραχμές το ένα, ώστε να εξοικονομήσει χρήματα για να πάει να τα «παίξει!». Πέθανε πάμφτωχη το 1972 σε ηλικία 79 ετών έχοντας στο πλευρό της εγγονή της, Ρέα, που τη φρόντισε ως τα γεράματά της.

Κώστας Χατζηχρήστος [ηθοποιός]

Ο Κώστας Χατζηχρήστος ήταν ένας από τους πιο δημοφιλείς κωμικούς του ελληνικού κινηματογράφου και παραμένει μέχρι σήμερα. Εκτός από το μεγάλο του ταλέντο, ήταν γνωστός και για την αδυναμία του στο γυναικείο φύλο. Λένε ότι ο Χατζηχρήστος έπαιρνε με τη τζάγκουαρ τις χορεύτριες του θιάσου του μετά την παράσταση κι έκλεινε ιδιωτικά ένα ολόκληρο νυχτερινό κέντρο με την ορχήστρα για να διασκεδάσει με την παρέα του! Μια κακή εισπρακτική χρονιά στο θέατρο Παρκ και ο ξαφνικός θάνατος της τέταρτης γυναίκας του ήταν αφορμή να βρει παρηγ-



ριά στο ποτό, από το οποίο δεν ξέκοψε ποτέ. Τα τελευταία χρόνια της ζωής του ζούσε σε ένα μικρό δωμάτιο που του μίσθωνε ο Κωνσταντίνος Καραμανλής ο οποίος υπήρξε μέγας θαυμαστής του, σ' ένα ξενοδοχείο της Αθήνας, όπου έσπινε μέρα με τη μέρα άφραγκος και αγνοημένος μέχρι το τέλος. Προς τα τέλη της δεκαετίας του '90 υπήρχηκε από τον καρκίνο, αλλά τελικά πέθανε το 2001 από πνευμονική λοίμωξη.

Ρένα Παγκράτη [ηθοποιός]

Η Αθηναία ηθοποιός Ρένα Παγκράτη πέθανε στα 56 της χρόνια, από φαρμακευτική δηλητηρίαση. Τη βρήκε στις 25 Ιουνίου του 1998 η αδερφή της στο σπίτι της. Ο θάνατός της ήταν αυτοκτονία, απόρροια της οικονομικής ανέχειας και της ανεργίας που βίωνε τα τελευταία χρόνια. Σε σχετική επιστολή που βρέθηκε, η ηθοποιός ανέφερε ότι εκτός από πολύ λίγους συναδέλφους της, κανένας άλλος δεν θέλησε να την προσλάβει ή βοηθήσει. Η ζωή της μακριά από το σανίδι ήταν αυτό που την έφερε σε οικονομικό και πρωτικό αδιέξοδο. Κηδεύτηκε στο Νεκροταφείο του Βύρωνα.

Σωτηρία Μπέλλου [τραγουδίστρια]

Τη λίστα αυτή ολοκληρώνει μία από τις κορυφαίες του λαϊκού και ρεμπέτικου τραγουδιού, με πολυτάραχη ζωή της και ανήσυχο της πνεύμα. Η Σωτηρία Μπέλλου ήταν πριν το 1950 συνεργάζεται με τον Βαμβακάρη και κάπου εκεί ξεκίνα η εποχή φτώχειας για την ίδια. Για να επιβιώσει πλένει σκάλες, ξεφορτώνει λεωφορεία. Τις νύχτες κοιμάται σε βαγόνια και παγκάκια. Με τα λίγα της λεφτά αγοράζει παπούτσια και κουβέρτες, ελικά θα καταφέρει να νοικιάσει μια μικρή κάμαρα στην οδό Αβάτων στο Περιστέρι και να αγοράσει μια κιθάρα, όνειρο που το είχε από μικρή. Η ιστορία είναι γνωστή και πηγαίνει πλέον πάμφτωχη και χωρίς δουλειά. Για να επιβιώσει πουλάει κασέτες με τα τραγούδια της στην Ομόνοια! Έχει ένα καρότο και ζπτά από τους περαστικούς να τη βοηθήσουν αγοράζοντας τις κασέτες και τα τσιγάρα που πουλούσε. Όταν την αναγνώριζε ένας δημοσιογράφος γίνεται θέμα στις εφημερίδες. Το κράτος την βοηθά και η Μπέλλου μπαίνει στο νοσοκομείο, όπου και πέθανε το 1997. Λίγοι γνωστοί την συνόδευσαν στην τελευταία της κατοικία, ανάμεσά τους και ο παλιός της φίλος Φλωράκης που της κράπτε το χέρι ενάντια στον καρκίνο. Έφυγε φτωχή αλλά με ελεύθερο πνεύμα.

ΚΑΛΑ ΣΑΣ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ